

1578563

Ольга Дубчак

БАЧИТИ УКРАЇНСЬКОЮ

Слово в мовній картині світу

Мова — це не просто сукупність слів, що зберігаються в словниках, і не довільний набір значень. Мова — це спосіб мислення й відображення дійсності, це картина світу, яку почали малювати наші далекі пращури й продовжать довершувати наші далекі нащадки. Ми теж беремо безпосередню участь у її творенні, постійно доповнюючи та вдосконалюючи тло й сюжет. Наша мовна картина демонструє те, яким ми бачимо світ. А бачимо ми його українською.

Книжку «Бачити українською» присвячено найголовнішій одиниці мови — слову. Саме воно дає нам змогу порозумітися (і посваритися), передати важливу (і неважливу) інформацію, висловити почуття (і навіть просто подумати про них). А загалом — саме зі слова почалося буквально все. А що «все»? — спитаєте ви. Щонайменше — ця книжка, а щонайбільше — людська свідомість. І це не жарт, бо жартів у книжках про мову не буває.

Зміст

Передмова	11
Вступ	15
Частина 1	
Слово і мовна картина світу	
Розділ 1. Лексичне значення слова	27
Розділ 2. Ці непрості словесні стосунки...	46
Розділ 3. А ви до нас звідки? Походження слів	69
Розділ 4. Нелітературним вхід заборонено. Сфери вживання слів	84
Розділ 5. Хто останній на загальноновживання? Активна і пасивна лексика	100
Розділ 6. На колір і смак товариш не всяк. Фразеологізми	106
Частина 2	
Будова слова	
Розділ 7. Яка морфема найкрутіша?	119
Частина 3	
Повнозначні частини мови	
Розділ 8. Усе має імена. Іменник	135

Розділ 9. Усі імена мають ознаки. Прикметник	154
Розділ 10. Усі знають про кількість. Числівник	168
Розділ 11. На заміні сьогодні він. Займенник	189
Розділ 12. Усе щось робить. Дієслово	196
Розділ 13. А незмінний такий один. Прислівник	232
Частина 4	
Службові частини мови	
Розділ 14. Найближчий до начальства.	
Прийменник	247
Розділ 15. Архітектор речень. Сполучник	278
Розділ 16. Творчий пульс нашого колективу.	
Частка	288
Частина 5	
Вигук	
Розділ 17. Гукни так, щоб тебе побачили	309
Післямова	318
Подяки	320
Література	322
Бонус. На жаль VS нажаль	332